PEZINČAN

Noviny vydávané mestom Pezinok. Elektronickú verziu nájdete na stránke www.pezincan.pezinok.sk - bezplatné.

28. januára 2022

ročník 55.

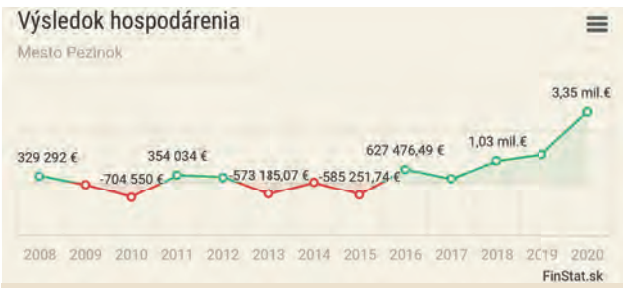

ROZPOČET A HOSPODÁRENIE stana 3

PASPORT DOPRAVY strana 4

ROZHOVOR S CESTOVATEĽKOU strana 6

PODARÍ SA NÁM ZACHRÁNIŤ KÚRIU V GRINAVE?

Smylovsko-pálffyovská kúria v Grinave je v súkromnom vlastníctve majiteľa, ktorý ju chce zbúrať. Zachrániť ju môže jedine ministerstvo kultúry s kompetenciou preskúmať konanie, v ktorom nebola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku.

Gabriela Rusnáková z OZ Občianska iniciatíva Grinava, ktorá spolu s vedením mesta bojuje za záchranu kúrie, približuje jej súčasný stav. Kúriu Grünfeld získalo mesto Pezinok do vlastníctva v roku 2003. Už v roku 2004 samospráva avizovala, že plánuje kúriu predať. Nachádzalo sa v nej päť bytov a časť objektu sa nevyužívala.

Prvý pokus o jej odpredaj vo verejnej obchodnej súťaži s podmienkou zachovania Grünfeldu v roku 2006 nebol úspešný, proti predaju verejnosť zorganizovala petíciu. Mesto Pezinok následne zaobstaralo výskumnú štúdiu, ktorú vypracovala uznávaná odborníčka na pamiatkový výskum Elena Sabadošová. Výsledkom bolo zapísanie kúrie do Evidencie pamätihodností mesta Pezinok s tým, že priamo vo VZN sa uvádza, že v budúcnosti budú niektoré objekty z evidencie navrhnuté na vyhlásenie za NKP (národnú kultúrnu pamiatku).

Po druhej verejnej obchodnej súťaži odpredalo bývalé vedenie mesta Pezinok v roku 2009 kúriu do súkromných rúk, rodinnej firme LC s.r.o z Limbachu. V zmluve sa Lackovci zaviazali, že zachovajú Grünfeld a prebudujú ho „pre potreby cestovného ruchu, vinohradníctva a vinárstva s tým, že musia zachovať pôvodné konštrukcie blokovej dispozície objektu majera“. Keďže objekt chátral, stavebný úrad v Pezinku v roku 2014 vyzval vtedajších majiteľov na vykonanie nevyhnutných úprav na objekte. Vlastníci vzápätí podali žiadosť o povolenie odstránenia stavby. Pokračovanie článku je na strane 8.

Nový vzhľad novín - PEZINČAN

Vážené Pezinčanky,
Pezinčania a milí čitatelia,

končiacim starým a začínajúcim novým rokom je vždy príležitosť na zmeny, predsavzatia a nové výzvy. Ako ste si aj na obálke mohli všimnúť, v roku 2022 nám bude zdobiť všetky vydania číslo 55. Aj to bolo jedným z hnacích motorov zamyslieť sa a priniesť vám Pezinčana v novom šate.

Rok 2021 bol plný stretávania sa s redakčnou radou, ktorá sa vyjadrovala k jednotlivým vydaniam, a najmä vďaka nej sme mohli zbierať konštruktívnu a objektívnu kritiku. Hlavným cieľom bolo urobiť Pezinčana moderným periodikom – novinami, ktoré si zachovajú eleganciu, jednoduchosť a čitateľnosť – zrozumiteľnosť v štruktúre článkov.

Najlepšie bude, ak si pozorne prelistujete vaše/naše noviny a zhodnotíte to sami. Čo poviete?

My vám za redakciu želáme hlavne zdravie a aby sa vaše plány a predsavzatia naplnili. **red.**

..... Rýchla správa #COVID-19, OMICRON

Ministerstvo zdravotníctva predpokladá agresívny nástup variantu omicron v najbližších dňoch. Podľa odhadov bude priebeh vlny trvať 4 až 6 týždňov. Vírus má nižšiu smrtnosť, ale extrémnu infekčnosť, komplikovaný priebeh majú najmä nezaočkovaní nakazení. Keďže sa očakáva masívny výpadok zamestnancov, odporúča sa preveriť krízové plány, ak ich má organizácia k dispozícii, a prejsť na homeoffice.

VŠETKO PRE STAROSTLIVOSŤ A ZÁCHRANU STROMOV V ZÁMOCKOM PARKU

Zima patrí k náročnejším obdobiam v roku, kedy stromy musia odolávať silnému vetru či snehu a ľadu. Zámocký park je obľúbeným miestom na prechádzky, preto je dôležitá starostlivosť o stromy a rovnako sú potrebné aj pravidelné kontroly. Mesto začiatkom decembra vykonalo v parku odborné ťahové skúšky na vybratých piatich stromoch.

REDAKCIA, foto: archív redakcie

V dôsledku silného vetra a náporu snehu bol zámocký park do 15. decembra uzavretý. Následne sa sprístupnila tá časť parku, ktorá je pre návštevníkov bezpečná. Odborné skúšky ukázali, že tri z piatich stromov musia byť z dôvodu bezpečnosti odstránené a dve ďalšie dreviny si vyžadujú bezpečnostný orez, obvodovú redukciu. Na posúdenie bola vybraná referenčná vzorka piatich stromov, ktoré boli dotknuté stavebnou činnosťou (vybudovanie osvetlenia parku a čistenie jazierka pomocou mechanizmov).

Výsledky ťahovej skúšky poukázali na potrebu opätovného prehodnotenia zdravia drevín v parku, ako aj na obnovu pasportu drevín, ktorý bol vypracovaný v roku 2019 a je voľne prístupný na webe mesta.

Z dôvodu bezpečnosti zostane časť parku okolo jazierka uzatvorená až do odvolania.

Ťahová skúška, ktorá sa robila na piatich stromoch, predstavuje metódu prístrojového merania stromov realizovanú pomocou simulovanej záťaže (tzv. ťahovej skúšky). Cieľom ťahovej skúšky bolo zistiť reakcie stromu na definované zaťaženie a jeho následné vyrovnanie sa ako odpoveď na reakciu jeho maximálneho zaťaženia. Samotná metóda pozostáva z terénneho šetrenia, záťažovej analýzy a zhodnotenia stavu stromov. „Oddelenie stratégie a životného prostredia sa bude prioritne zaoberať stavom stromov v parku, najmä tých, ktoré boli v roku 2010 dotknuté stavebnou činnosťou počas revitalizácie parku: verejného osvetlenia a celkovej rekonštrukcie a úpravy brehov jazera z dôvodu, že pri nich nebola realizovaná ochrana drevín," vysvetlila vedúca oddelenia stratégie a ŽP Daniela Vašková Kasáková. Odborník odporučil ďalšiu ťahovú skúšku stromov realizovať v roku 2024.

> Z dôvodu bezpečnosti zostáva časť zámockého parku okolo jazera uzatvorená až do odvolania.

Pravidelné kontroly zdravotného stavu najmä starých a problematických stromov v meste sú dôležité pre včasné prijímanie účinných opatrení. „Mnohým stromom takýmto spôsobom dokážeme predĺžiť život. Každý strom posudzujeme individuálne. Je dôležité poznať, aké sú riziká a či je naozaj nevyhnutné strom vyrúbať," povedala vedúca oddelenia stratégie a ŽP Daniela Vašková Kasáková.

Mestu záleží na vitalite stromov, rovnako ako aj na bezpečnosti jeho obyvateľov, preto sa v stredu 29. decembra 2021 v parku pred zámkom realizovali bezpečnostné orezy stromov.

Zámocký park zostáva pre verejnosť otvorený, preto žiadame návštevníkov parku, aby dodržiavali obmedzenia a pohybovali sa len po vyznačených chodníkoch. Priestor okolo jazera je riadne označený a uzavretý zábranami. Zvýšenú opatrnosť venujte pri prechádzkach v menej priaznivom počasí, najmä pri silnom vetre, snežení alebo padaní mrznúceho dažďa.

LAJO SLIMÁK, predseda redakčnej rady

Vážení Pezinčania, milí naši čitatelia!

Dovoľte, aby som vám zaželal do nového roka veľa optimizmu a síl. Pokojnú a rozvážnu myseľ na riešenie nepredvídaných situácií, veľa šťastia a predovšetkým to najdôležitejšie pre každého z nás – zdravie. Viacerí z vás si už všimli isté zmeny, ktoré sa postupne v našich novinách začali objavovať v poslednom štvrťroku minulého roka. Je to tým, že bola ustanovená redakčná rada, ktorá má podľa štatútu poradný hlas a začala sa pravidelne schádzať už v júni. Rada sa jednoznačne zhodla, že nastal čas zmeny nielen obsahovej, ale i grafickej. Všetko sa však zdržalo viacerými personálnymi zmenami na referáte komunikácie a ani celková situácia veci neurýchlila. Pevne verím, že dnešná zostava bude nadlho funkčná a stabilná a vy, naši čitatelia, budete s mesačníkom Pezinčan spokojní. Dnešná podoba novín nie je konečná. Počítame s vami. S Vašimi pripomienkami, kritikou, nápadmi, čo by sa malo a dalo zmeniť, opraviť, vylepšiť. Budeme radi, keď si nájdete chvíľku času a napíšete nám, čo vám na našich stránkach chýba, či prispejete niečím vlastným. Nezabúdajme na to, že Pezinčan je predovšetkým náš časopis. Ako sa oň budeme starať, tak bude vyzerať. K tomu potrebujeme odozvu od vás, čitateľov. Nebojte sa konštruktívnej kritiky. My robíme všetko preto, aby ste v Pezinčanovi našli vždy aktuálne informácie o dianí v meste, zaujímavé články z rôznych oblastí občianskych aktivít, spomienky na udalosti i osobnosti, ktoré pohli dejinami mesta, upozornenia a zmeny, faktografické údaje. A v neposlednom rade tiež zaujímavé čítanie či trocha zábavy. Osobne verím tomu, že naša spoločná snaha a práca sa časom upokojí, utrasie a všetko dobre dopadne. Hádam nastane taký stav, že sa dočítame oveľa viac pozitívnych ako negatívnych informácií nielen o dianí našom meste, ale celej našej spoločnosti. To už bude radosť robiť. A nielen Pezinčana. Kedysi, krátko po Nežnej, sme mali heslo – Mysli globálne, konaj lokálne. Najvyšší čas začať, Vážení Pezinčania, milí naši čitatelia!

PEZINOK BUDE V ROKU 2022 HOSPODÁRIŤ S VIAC AKO 35 MILIÓNMI EUR

Poslanci rokovali v decembri na zasadnutí mestského zastupiteľstva 15.12.2021 s pokračovaním 28.12.2021. Mesto Pezinok vstúpilo do nového roka 2022 so schváleným rozpočtom a vyhlo sa tak provizóriu a neschopnosti reagovať na dané grantové či projektové výzvy.

REDAKCIA

Najdôležitejším bodom programu bolo nepochybne rokovanie o rozpočte. Poslanci prerokovali dvanásť z dvadsiatich bodov programu, no vzhľadom na dĺžku rokovania a pokročilú nočnú hodinu už zastupiteľstvo nebolo uznášania schopné a bolo nutné pokračovať v inom termíne (28.12.2021), kedy bol schválený rozpočet mesta Pezinok na rok 2022.

Rozsiahla diskusia poslancov prebehla ku konceptu zadania zmien a doplnkov Územného plánu mesta Pezinok.

Koncept predstavila Z. Augustiničová, vedúca referátu rozvoja mesta. Účelom konceptu zadania nie je navrhnúť konkrétne riešenia, zameriava sa na koncepciu zadania a špecifikáciu požiadaviek zo strany mesta pre vypracovanie zmien a doplnkov Územného plánu mesta Pezinok. Navrhovaná koncepcia vychádza z potrieb mesta a obyvateľov, identifikuje riziká, potrebu doplnenia infraštruktúry, ako aj občianskej vybavenosti aj s ohľadom na klimatickú zmenu a trendy.

Koncept je zameraný na šesť základných oblastí, pričom budú odborným postupom preverené všetky, a to nielen s ohľadom na potreby obyvateľov mesta, ale aj obyvateľov okresu, keďže mesto poskytuje služby aj im. Šesť nosných pilierov, ktoré napĺňajú uržateľný rozvoj a dávajú mestu lepšie možnosti voči dravým developerom, boli pomenované ako:

1. kompaktné mesto, 2. koncepčná doprava, 3. vinárske a vinohradnícke mesto, 4. doplnenie verejnoprospešných stavieb, 5. školstvo, 6. zelená a modrá infraštruktúra.

Po dlhotrvajúcej diskusii poslancov ohľadne smerovania rozvoja mesta bol koncept zadania zmien a doplnkov Územného plánu mesta Pezinok schválený podľa predloženého materiálu so schválenými poslaneckými návrhmi.

Mesto Pezinok má ambíciu zapojiť sa čo najviac do vyhlásených výziev a využiť všetky možnosti rozvoja prostredníctvom dotačných schém a grantov. Takýto postoj podporuje väčšina poslancov mestského zastupiteľstva. Mesto má pripravené podklady na realizáciu a bude sa uchádzať v prvých mesiacoch o dotácie na:

Vybudovanie elektrických nabíjacích staníc: Ide o zriadenie 4 elektrických nabíjacích staníc, pričom na jednej stanici je možné nabíjať súčasne 6 bicyklov.

Projekt modernizácie športovej infraštruktúry ZŠ Fándlyho: Tento návrh podporilo dvadsaťdva z prítomných poslancov. Projekt zahŕňa vybudovanie multifunkčného športového ihriska, tartanovú bežeckú dráhu, ihrisko pre plážový volejbal, petangové ihrisko a oddychovú zónu.

Vybudovanie zelenej terasy PKC: Plocha s rozlohou 240 m2 sa v súčasnosti nevyužíva. Zámerom je položiť drevokompozitnú podlahu a umiestniť mobiliár: slnečníky, kvetináče so zeleňou. Ide o vytvorenie priestoru pre oddych a možnú edukáciu. Terasa bude prevádzkovaná v súlade s poriadkom PKC.

Poslanci schválili VZN, podľa ktorého sa upraví sadzba poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Významným bodom rokovacieho programu bol návrh VZN o miestnych daniach, ktorý navrhoval korekcie poplatkov dane z nehnuteľností. Dôvod návrhu zvýšenia daní a poplatkov vysvetľoval prednosta mestského úradu Martin Chrapčiak: „Daňová politika je zásadná pri možnosti uchádzať sa o jednotlivé projekty, vzhľadom na plán obnovy a rovnako z Rady partnerstva. Nie je možné rozvíjať mesto bez finančnej stability, jediným zdrojom príjmom samosprávy sú iba dane, poplatky a pokuty."

Návrh VZN, ktorý korigoval dane na úroveň okolitých samospráv, napokon neprešiel. Poslanci odsúhlasili rozpočet mesta na rok 2022 po úpravách podľa poslaneckého návrhu, ktorý predložila poslankyňa a zástupkyňa primátora Mária Wagingerová.

Rozpočet mesta Pezinok na rok 2022 bol schválený vo výške 35.203.698,0 € na strane výdavkov a 36.065.018,0 € na strane príjmov. V rozpočte sa museli z dôvodu neschválenia korigovaných daní zredukovať položky až vo výške 1,4 milióna eur.

Pre oblasť školstva je vyčlenených viac ako 11 miliónov eur. Dotácie pre oblasť športu, kultúry, životného prostredia a pre sociálnu oblasť sú v celkovej výške 99-tisíc eur.

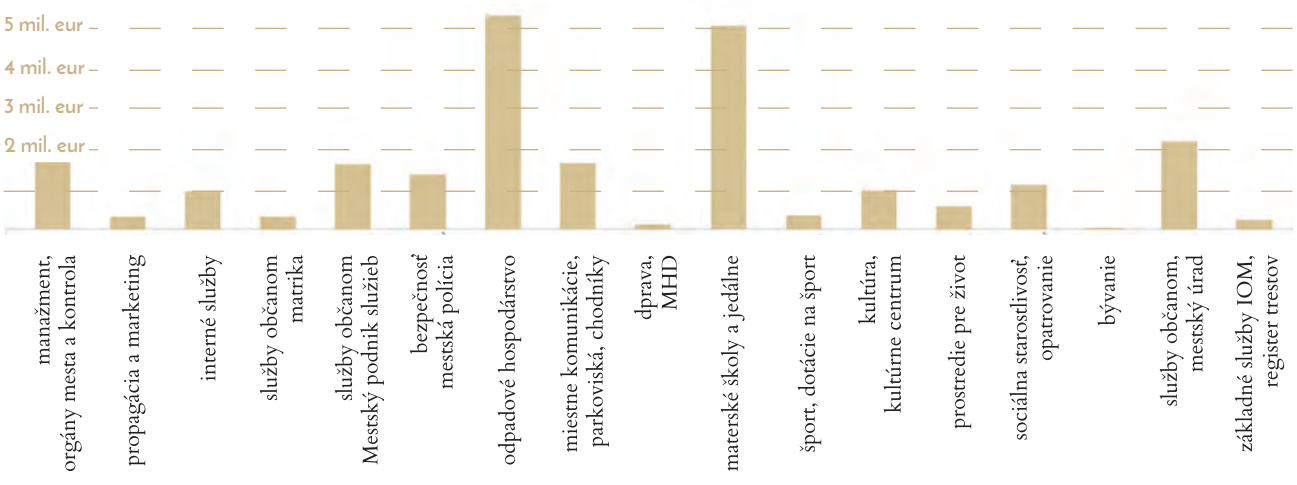

KONTROLA MIESTNYCH DANÍ ZAČNE OD AUGUSTA

MESTO PEZINOK VÁM POMÔŽE, ABY STE MALI VŠETKY NÁLEŽITOSTI V PORIADKU A VYHLI SA TAK NEPRÍJEMNOSTIAM.

Mestské zastupiteľstvo vyzvalo mestský úrad, aby precízne kontrolovalo výber miestsnych daní a poplatkov z dôvodov nedoplatkov a únikov. V súčasnosti mesto disponuje dátami a analýzami, z ktorých vie ďalšou prácou vyčítať nezrovnalosti v podaniach, a teda definovať daňové úniky. Za mestský úrad sme sa rozhodli ísť pozitívnou a proklientskou cestou. Namiesto daňových kontrol a pokút sa v prvej polovici roka zameriame na pomoc vám, aby ste si vedeli dať vaše náležitosti do zákonného stavu a vyhli sa tak nepríjemným situáciám. **Spoločne nás čakajú iba dva kroky:**

1. na vytvorenom webovom sídle, ktoré sa spustí v priebehu februára, si **skontrolujete majetok podliehajúci dani** (podľa nášho usmernenia a za pomoci v klientskom centre)

2. následne si **vyplníte opravné daňové priznanie** podľa pomôcok vytvorených mestským úradom.

V nasledujúcich vydaniach Pezinčana vám budeme prinášať pravidelné infomrácie a pomôcky, návody, aby sme to spoločne zvládli.

ROK 2021 V ČÍSLACH

24.746

Pezinčanov je k 31.12. o 64 menej ako minulý rok (24.810 ob. v roku 2020). Stále je viac žien (12.899) ako mužov (11.847).

*** 277** **† 267**

Aj napriek mnohým úmrtiam bol počet narodených detí väčší o 10. Medzi mladými Pezinčanmi dominujú chlapci (145), no aj medzi zomrelými je viac mužov (152).

101 **42**

Najstaršia Pezinčanka aj Pezinčan majú rovnaký krásny vek 101 rokov. Najviac Pezinčanov má vek 42 rokov (529). Detí do 18 rokov je 5.165 a seniorov nad 65 rokov je 4.939.

CHCEME, ABY SA CÍTILI NAŠI SENIORI ŠŤASTNÍ

Pracovníkom Zariadenia sociálnych služieb v Pezinku záleží na tom, aby si seniori vychutnávali čas staroby ako zaslúženú dovolenku.

ADRIANA STREČANSKÁ

Klienti si môžu vybrať z rôznych služieb:

dobré jedlo: ponúkame stravovanie v jedálni na Hrnčiarskej alebo možnosť dať si doniesť stravu až do domu. Na výber sú dve firmy. (Viac na stránke www.pezinok.sk/ v časti – sociálna starostlivosť);

samostatný pohyb: môžete si objednať prepravnú službu, ktorá vás zavezie na miesto určenia v Pezinku a okolí (tel.: 0948296592);

aktivizácia: naše štyri denné centrá sa tešia na vašu návštevu. Učíme sa tam správne merať tlak, cukor, robíme ručné práce, pečieme koláčiky a iné dobroty. Od januára pripravujeme aj tréningy pamäte a pohybové cvičenia (tel.: 0336901980);

obslužné činnosti: môžete si dať u nás vyprať a vyžehliť šatstvo (tel.: 0336901975);

opatrovateľské služby: máte možnosť si u nás objednať opatrovateľku, ktorá vám príde pomôcť v tom, čo potrebujete (tel.: 0336901976);

poradenské služby: pomôžeme vám nájsť človeka na upratovanie, nákupy, vybavovanie úradných záležitostí a iné (tel.: 0336901976);

požičiavanie pomôcok: požičiame vám invalidný vozík, G-aparát, paličku, barly, plienky, bažanta a iné pomôcky, ktoré máme (tel.: 0948296592);

bezpečný pohyb: vybavenie signalizačného náramku, ktorý monitoruje pohyb a zdravotný stav (tel.: 0336901970, 0336901976).

Ako na každej dovolenke, nie vždy všetko vyjde. Chceme sa ospravedlniť za nepríjemnosti, ktoré sme vám počas roka spôsobili či už nedopatrením, nedokonalosťou, alebo nedbanlivosťou. Urobíme všetko, aby sa chyby neopakovali. Ďakujeme, že ste s nami, sme radi, že môžeme poslúžiť a robiť vám spoločnosť.

KVALITNÉ DÁTA ZÍSKANÉ MODERNOU TECHNIKOU

Koncom roka 2021 začalo mesto Pezinok realizovať pasport dopravy. Ide o jeden z najdôležitejších dokumentov o meste. Predstavuje evidenciu údajov – informácie o miestnych komunikáciách, dopravnom značení, o objektoch MHD, mostoch, vpustiach i kanalizačných poklopoch. Vďaka pasportu dopravy môže mesto prijímať efektívnejšie rozhodnutia na viacerých úrovniach.

Ako vyzerá realizácia pasportu?

Na spracovanie pasportu sa využíva systém mobilného mapovania spolu s podrobnou aktuálnou digitálnou farebnou ortofotomapou. Pomocou jazdy vozidla s laserovým skenerom a s 360° panoramatickou kamerou po komunikáciách systém zozbiera potrebné údaje. Zozbierané údaje sa spracujú do grafickej (mapovej) a popisnej (databázovej) časti a následne doplnia existujúcu databázu mesta. Výsledky pasportu dopravy sa implementujú do Geografického informačného systému mesta Pezinok a budú využité ako podklad pre rozhodnutia o hospodárení a optimalizácii nákladov pri správe, údržbe, opravách a budovaní miestnych ciest a komunikácií.

Aký má význam pasport dopravy?

Praktické využitie pasportu dopravy je rozmanité. Údaje z neho sa dajú využiť pri oprave a výstavbe chodníkov a ciest, pri zimnej údržbe, pri výbere optimálnych parkovacích plôch, na zabezpečenie plynulosti cestnej premávky vhodným umiestnením dopravných značiek i na plánovanie opráv povrchu vozoviek. Rovnako sa dajú použiť pri naplánovaní obchádzkových trás v prípade náhlej havárie.

Pasport dopravy pomôže aj pri zapracovaní zmien, ktoré nám priniesla novela zákona o cestnej premávke. Novela zákona upravuje napríklad:

prednosť cyklistov na cyklotrase vedúcej popri ceste pred odbočujúcimi autami, čo doteraz platilo len na namaľovanom pruhu. Ruší sa parkovanie na chodníku, okrem miest, kde to povoľuje dopravné značenie;

sprísňuje sa minimálny bezpečný odstup pri predchádzaní vodiča malého motocykla, cyklistu alebo chodca na konkrétnu vzdialenosť, a to pri rýchlosti do 50 km/h na 1 meter a nad 50 km/h na 1,5 metra;

osoby, ktoré sprevádzajú na bicykli alebo vezú v sedačke dieťa do 10 rokov, budú môcť bicyklovať aj na chodníku, pokým tým neobmedzia ani neohrozia chodcov. Upravuje sa doterajšie pravidlo, kedy malé dieťa mohlo ísť po chodníku a jeho rodič už len vedľa na ceste.

Do zákona bola doplnená tiež novinka – „bicyklová cesta“, ktorá je v zákone novým pojmom. Cyklisti môžu takúto cestu využiť v celej šírke a umožnila sa na nej jazda motorovým vozidlám, ale len rýchlosťou do 30km/h, pričom cyklista má v tomto prípade prednosť.

Cyklistom, ktorí jazdia v skupinách od šesť cyklistov, sa umožňuje jazda vedľa seba. Táto zmena zabezpečí bezpečnejšie predchádzanie najmä športových a rekreačných cyklistov. Jazda vo dvojici sa povoľuje aj na poľnej ceste, lesnej ceste a v obytnej zóne.

Posledná pasportizácia bola v Pezinku spracovaná v roku 1990, no týkala sa len dopravného značenia. Odvtedy sa Pezinok rozrástol, pribudli nové štvrte a rozšírila sa cestná sieť, preto mesto nemalo presné údaje o svojej infraštruktúre.

Vďaka novému pasportu dopravy a plánovanému pasportu a diagnostike komunikácií sa ale táto situácia zmení. Mesto môže efektívnejšie riešiť problémy a nakladať s finančnými prostriedkami pri bežných činnostiach. Tie sa môžu pozitívne premietnuť do každodenného života Pezinčanov.

PREMNOŽENÁ ZVER NIČÍ ÚRODU HROZNA I LESNÉ PORASTY

Vinohradník a vinár Ján Hacaj takmer denne na rôznych fórach otvára tému premnoženej zveri. Tá ničí prácu nielen vinohradníkov pod Malými Karpatmi, ale aj poľnohospodárov na celom Slovensku. Okrem toho, že spôsobuje obrovské škody na lesných kultúrach, je aj vážnym bezpečnostným rizikom na cestách.

ĽUBOMÍR JANEČKA A ELENA KRÁLIKOVÁ

Už v roku 2010 sme zistili, že skutočným problémom začína byť premnožená poľovná zver a škody, ktoré spôsobuje na úrode. Sú to najmä daniele a diviaky. Daniele sú druh, ktorý bol na naše územie dovezený ako parková zver do zverníc. Nezodpovedným vypustením do voľnej prírody vytláčajú pôvodnú zver, hlavne srnky. Už na jar obžierajú mladé výhonky, letorasty, a keď začiatkom augusta úroda dozrieva, púšťajú sa do strapcov skorších odrôd iršaja, „večeesky“ či müllera. Škody, ktoré spôsobujú, sú alarmujúce a najmä na pomedzí lesa a vinohradov likvidačné. Tam postupne prestávajú vinohradníci obrábať vinice.

Aj diviačia zver má svoj podiel na ničení úrody

Diviaky sú tiež veľkým nepriateľom. Nespôsobujú síce škody na mladých letorastoch, ale rozrývajú pôdu, hĺbia jamy, do ktorých môže zapadnúť traktor pri obrábaní vinohradov. Nezastavia ich ani pevné ploty. Na jeseň zožierajú sladké strapce, samice vyťahujú výhonky s hroznom, aby sa k nim dostali aj malé prasiatka a mohli sa nažrať. Vinohrady sa stali akoby potravinovou základňou pre poľovníctvo. A čo nechajú daniele a diviaky, to neunikne nájazdu škorcov, proti ktorým je ochrana takmer nemožná. Pokiaľ nebudeme mať dosť prostriedkov na zasieťovanie viniča zvrchu tak, ako to vidíme vo Švajčiarsku či v Rakúsku, nepomôže proti nim nič. Na plašiče či propán-butánové delá si zver postupne zvyká.

Ako môžu vinohradníci chrániť svoju úrodu?

V posledných rokoch investovali vinohradníci do ochrany vinohradov obrovské prostriedky. Začali repelentmi do postrekov či pachovými ohradníkmi, ktoré sa však ukázali ako málo účinné, zver si na ne rýchlo zvykla a už ju neodradili od nájazdov na vinič. Potom si pestovatelia zaobstarali elektrické ohradníky, ktoré spočiatku fungovali, ale aj s tými si zvieratá časom poradili. Ak chce vinohradník pozbierať úrodu na konci roka, musí budovať pevné ploty. To je však finančne veľmi náročné a znehodnocuje to vzhľad krajiny.

Premnožená poľovná zver je hlavným problémom, brzdou rozvoja vinohradníctva a vinárstva nielen v Pezinku, ale aj v celej Malokarpatskej vínnej oblasti. Keď prejdeme len susedné krajiny – Česko, Rakúsko či Maďarsko, neuvidíme vinohrady obtiahnuté elektrickými ohradníkmi či pevným oplotením. U nás je na vine zlá legislatíva, ktorá tento stav umožňuje, a štát, ktorý sa na tieto problémy celé roky v podstate nečinne prizerá. Legislatíva nenúti poľovníkov, aby počet premnoženej zveri znižovali. A zákon, ktorý by to zmenil tak, ako to bolo v minulosti, sa tvorí už veľa rokov. Navyše ten, čo pripravili pred tromi rokmi, bol ešte horší ako pôvodný.

Dodnes opakovane otvárame túto tému, s pomocou právnikov a odborníkov na životné prostredie posielame otvorené listy, petície ministrom pôdohospodárstva, poslancom NR SR a oslovujeme ľudí, ktorí by nám mohli pomôcť v médiách. Teraz sa pripravuje nový poľovnícky zákon, v ktorom sa zohľadňujú pripomienky poľnohospodárov a ochranárov tak, aby prioritu mali tí, ktorí vytvárajú hodnoty. Teda rodinné firmy, ktoré zamestnávajú ľudí, platia dane, starajú sa o krajinu, a nie aby bola prioritou voľnočasová aktivita.

POZDRAVY Z PREDMESTIA

EVA PILÁTOVÁ, foto: Eva Pilátová

Vianočný punč v uliciach Grinavy

Na úvod prvých Pozdravov z predmestia v tomto roku by sme sa radi vrátili k predvianočnému obdobiu. Podvečer 23.12.2021 sa členovia Občianskej iniciatívy Grinava Roman Šmahovský, Tomáš Vlachovič a Eva Pilátová prešli v uliciach Grinavy a z vianočne vyzdobeného vozíka ponúkali spoluobčanov vianočným punčom. Toto podujatie bolo alternatívou k vianočnému punču, pri ktorom sme sa v Grinave vždy pred Vianocami stretávali.

Dobrá správa o majeri

Posledným vianočným darčekom pre nás všetkých bola správa o majeri, podľa ktorej ministerka kultúry využila svoju právomoc a rozhodla sa preskúmať rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vyhlásenie pálffyovskej kúrie za národnú kultúrnu pamiatku. Viac v článku na strane 8.

Novoročné stretnutie na Grinavskej vyhliadke

V nedeľu 2.1.2022 sme sa už tradične novoročne stretli na turistickom mieste nad tretím grinavským jazerom nazvanom Grinavská vyhliadka, kde sme si v krásnom slnečnom počasí pripili na zdravý a úspešný nový rok 2022.

Trojkráľová opekačka

Prvým tohtoročným podujatím grinavských turistov bola Trojkráľová opekačka v našom chotári na mieste s názvom Pod jablonkou. Pozval na ňu turistický vedúci Mário Farkaš v spolupráci s Petrom Tahotným, ktorý pravidelne udržiava tento obľúbený priestor na stretnutia a relax v prírode.

Plánujeme s nádejou

V piatok 14. januára 2022 sa v centre GrinGa konalo stretnutie grinavských aktivistov, ktorí s veľkou nádejou na návrat do štandardného režimu naplánovali verejné podujatia v Grinave na nadchádzajúci rok. O jednotlivých podujatiach vás budeme pravidelne informovať.

STĹPEK PO NAŠEM

STRÝCO LAJO

Drahý moji!

Doba je fšeobecne nervózna a mnoho ludzí čaško hledá záchytné body, f kerých by bola aspon jaká-taká istota. To, na čo sa dalo spolehnút kedysi, už dávno nefunguje a nové oporné body alebo osoby sa hledajú velyce čaško. Já sám mám nekedy pocit, že žijem v Nevedkove. Alebo ze západnej literatúry, ve Zvonodrozdove. Každý vyzvoný, čo ho prvé napadne. Bez rozmýšlaná. A báraj do telky. Jedziné spolehnucí je dnes to, že na nyšt neny spolehnucí. Šak, čo si má myslet bežný opčan o polytykoch, kerý trikrát do týdna zmená názor? Potom hlasujú ináč, jako pretpovedaly, lebo... medved! Myslel sem, že pomóže vypnút televízor, rádijo, pocichu rozjímat a čekat. Ale trt! Fpály k nám tot suseda z Juhu, a mám to g obedu, jako na tanýrku. Celá zmatená tu sedzí dve hodziny v rúške, lebo zme sa ešte nescihly trecíkrát zaočkovat a ona uš áno. Šak to by malo byt naopak, né. Bát zme sa maly my a né ona, alebo jako to teda je?!? Obdivujem a skladám širák dole pred mládežú. Vím, že meský šandári vedzá svoje a nebudú se mnú súhlasit, ale já mám pocit, že mat tak štrnást aš dvacet a byt po večeroch zavretý doma, to bych asi vyskočil s koži. Ale človek sa dycky nejako prispúsobí a zvykne si aj na velyce čudné veci. Šeci dúfajú, že sa to vráci do normálu. Ale pamatá si ešče negdo z nás, čo bol ten „normál“? A asi to nebolo tak normál, ket nás poscihlo to, čo nás poscihlo. Akurát kukám, že sem sa nejako zaplétel sám do seba. Nevadzí. Alespon počasí je jako–tak po dobné zime. Dze sú tý časy, ket zme mascily hokej na rybnýku. Prípadne v Dolnej. Fúha. Ket moc nefučalo, led bol hladučký jak sklo a tvrdý jako nemecká Marka. Najlepší býval na Grinafských jazerách. Tam bolo dost místa. Aj ket bol na rybnýku nával. Já, jako fajnšmekr, sem tam opsmŕdal každý rok, báraj podla rajonyzácije sem patril na rybnýk. Bolo mi to párkrát aj patrične vytknuté. Bránil sem sa tým, že vinohrady máme v grinafském chotári. Fčúl uš je hokej a bruslený len za penýze. Oficijálne. Kukal sem majstrofstvá Európy f krasobruslený. Šecko komplet vyhrály Rusi. Jako keby nygdo druhý nemal led. Napadlo ma, že keby sa šeci Rusi scely bruslyt, či by sa vešly na Bajkal. Kedysik tadze každý rok kládly kolaje, aby si skrácily cestu na daleký východ. Doví, jako je to fčúl. Každopádne, zima je dobrá vec. Ket je taká, jako má byt. To mi potvrdzí každý hospodár. Aj krížofkár. A milovnýci huspenyny téš! Jáj, dobrú zme navarily. Aš mi tečú slyny, jak o nej píšem. Skúste téš. Aby ste to scihly na fašang. Kým mrzne. F púsce sa uš nepatrí. Ale ket sa nebudete chválityt jako já... Jejdanenky, aj bych zabudél! Pamatá si negdo z vás ešče na novoročné závasky? Spomente si. Já mám taký dlhodobejší, na celý rok. Nepovím. U nás bol na Silvestra taký rachot ze sídlyska, že sem ziscil, že ludé majú mnoho penes. Možno, ket začnú chodzit faktúry za plyn a eletriku, pochopá, že mohly račik šporit. Uvidzíme. Zatát vám vinšujem, aby f tém novém bol dúvot na vidzitelný úsmef. Ten bez respirátora.

Zúctu váš Strýco Lajo

VERONIKA KAPCOVÁ BALÁŽIOVÁ: NÁŠ SVET POTREBUJE DOBRÚ NÁLADU

Vášnivá cestovateľka, sprievodkyňa a milovníčka salsy Veronika Kapcová Balážiová precestovala 80 krajín na vlastnú päsť. O svojich zážitkoch píše vo svojej novej knihe Úsmevné pocitopisy.

KRISTÍNA MAYEROVÁ, foto: Ivona Helcmanovská

Ako sa začal plniť váš cestovateľský sen?

Ako malá som počula o dobrodruhoch, čo si vezmú batoh a vyrazia. Chcela som k nim patriť aj ja. Rodičia sa nad mojím snom len pousmiali. Písali sa totiž komunistické roky… Potom predsa len prišla sloboda a navštívila som 80 krajín. Prvá naozaj dobrodružná cesta na vlastnú päsť, sama a bez cestovky, bola cesta po juhovýchodnej Ázii v roku 2006 – Thajsko, Vietnam, Laos, Malajzia, Singapur. Tu som si začala plniť svoje cestovateľské sny.

Pred Vianocami ste vydali knihu o cestovateľských zážitkoch z Kuby, Nepálu, Guatemaly, Mexika a Indonézie. Čo všetko sa v nej čitateľ dozvie, ako ho môže obohatiť?

Predstavte si, že sa usmievate, potom ste dojatí a pri tom sa celkom nenápadne všeličo dozviete o týchto piatich exotických krajinách. Kniha prináša dobrú náladu, smiech nám totiž v tejto dobe chýba, a ja chcem knihou rozosmiať svojich čitateľov. V knihe nenájdete presné itineráre, mapy ani odchody autobusov či presný rozpočet, ale prinášam svoje úsmevné pocit(y)opisy a to, čo ma rozosmialo alebo dojímalo na cestách.

Úsmevné pocitopisy začali vznikať už v tom roku 2006, keď som sľúbila, že sa budem pravidelne hlásiť, že som v poriadku. Netušila som, že som vlastne už vtedy bola bloger. Nevedela som, čo to znamená, ale bola som bloger s obstarožnou tlačidlovou Nokiou, bez selfie-tyčky, bez wi-fi na hoteli a na cestách som k svojmu „blogovaniu“ používala stovky internetových kaviarní. Dnes je wifi aj na záchode a dokonca sa na ňu pýtajú turisti aj v džungli.

Pre prvú knihu som si nevybrala moju prvú sólo cestu po juhovýchodnej Ázii ani moju srdcovku Južnú Ameriku, kde som žila, ale vybrala som 5 krajín, ktoré som navštívila spolu s mojimi parťákmi. V trojici vznikali mimoriadne zábavné situácie.

Aké to bolo cestovať s dvomi mužmi?

Parťáci Malvi a Sali sa ku mne pridali na pár ciest inšpirovaní práve mojimi pocitopismi. Naše trio bolo výborne humorne vybavené – dvaja zábavní mudrlanti a ja – ich výborné publikum. Malvi poslúžil ako „cestovateľský manžel“ na prípadné odháňanie príliš horkokrvných tanečníkov, keď som chcela na Kube tancovať salsu. Sali do partie priniesol svoje trefné humorné postrehy, na ktoré sa Malvi výborne chytal.

Prinieslo mi to tiež viac práce s prípravou celej cesty a väčší pocit zodpovednosti, aby sa všetko vydarilo. Keď cestujem sama a niečo sa nepodarí, tak je to viac-menej jedno. Ale keď sa na vás spoliehajú ďalší dvaja, tak to chce dôkladnejšiu prípravu.

Mali ste na cestách aj strach o život?

O svoj život som sa nebála nikdy. Ale o moju obstarožnú tlačidlovú Nokiu áno. Na mojej prvej sólo ceste v roku 2006 som veľmi rýchlo pochopila, že jej nič nehrozí, keď som videla, ako si tam Aziati pobehujú aj s dvoma smartfónmi v ruke. Alebo som sa bála o svoje fotky, keď som išla do nebezpečných zón (favel) v Rio de Janeiro a v iných veľkomestách Južnej Ameriky. V tých časoch boli veľkoobjemové pamäťové SD karty do fotoaparátu celkom drahá záležitosť, tak pred každým rizikovejším výletom som fotky napaľovala na CD a vyprázdnila fotoaparát.

Píšete, že najviac na svete milujete Ekvádor. Čím vám táto krajina učarovala?

Áno. Ekvádor je môj druhý domov. Žije tu, podľa mňa, najsrdečnejší národ celej Južnej Ameriky. Dokonca tvar tejto krajiny pripomína srdce. Leží na rovníku a ponúka obrovskú biodiverzitu. Za pár hodín sa dokážete dostať od Pacifiku, cez Andy až do džungle. To sa pri obrovských vzdialenostiach v Južnej Amerike len tak nevidí. A netreba zabudnúť na Galapágy, ktoré k Ekvádoru patria. Musím však povedať, že každá krajina, ktorú som navštívila, bola pre mňa ohromne zaujímavá a chytila ma za srdce. V tesnom závese teda idú Kolumbia, Indonézia...

Kam máte namierené najbližšie?

Najbližšie zvažujem opäť Kolumbiu alebo Filipíny. Rozhodne o tom cena letenky a to, ktorú z krajín spontánne spomeniem viackrát po sebe, keď sa ma niekto bude pýtať: „Kam ďalej?“

Zmenilo cestovanie váš pohľad na život?

Môj pohľad na život vyformovalo práve cestovanie a zásadne sa nemení. Na svete je veľa dobrých ľudí a milujem ich mať okolo seba. Zem a jej prírodné skvosty sú obrovský dar. Lákajú ma tie najchudobnejšie krajiny, kde je to vždy poriadna lekcia jednoduchosti bytia a vďačnosti za všetko. Úsmevy na tvárach miestnych ľudí, tešenie sa z maličkostí, pohostinnosť a snaha pomôcť sú tam úplná samozrejmosť.

Čo robíte, keď nie ste na cestách?

Nie som bloger, ktorý sa cestovaním živí. V Londýne a v Ekvádore som pracovala v prekladateľskej agentúre ako projektový manažér. Na Slovensku som vedúca knižnice vo Francúzskom inštitúte. Keď necestujem, píšem články, milujem nimi prebúdzať v ľuďoch ich dobrodružnú dušu, snívam, plánujem a píšem ďalšiu knihu – Úsmevné pocitopisy 2 – tentokrát konečne o Južnej Amerike – som predsa Latina!

Ktorá krajina je vaším zatiaľ nesplneným cestovateľským snom a prečo?

Severný alebo Južný pól – rada by som sa tam vybrala, ale nezvládam príliš nízke teploty.

Čo by ste poradili ľudom, ktorí by chceli tiež cestovať podobným spôsobom ako vy?

Nečakať na „až raz“, pretože jediná cesta, ktorá by nás raz mohla mrzieť, je tá, na ktorú sme sa nevydali. Dúfam, že na mojom webe www.veronikapcova.sk nájdu ľudia inšpiráciu a návody, ako sa vydať na cesty, a ak by sa niekto chcel so mnou o niečom poradiť, rada pomôžem.

O MOJOM VZŤAHU K VÍNU

PAĽO BORIŠ z pripravovanej knihy, foto: Ján Štrba

O tomto nápoji sa dá rozprávať veľmi dlho. Veru hej. Istotne dlhšie ako napríklad o Coca-Cole. Víno je nápoj, s ktorým ľudstvo žije odnepamäti. I ja sa okolo neho motám pekných pár rokov. Už ako malému dieťaťu mi doma varievali riedený horúci čaj z weinsteinu (vínneho kameňa) a vareného vína. Dávali mi ho ako liek proti horúčke. Telo sa rozpálilo, vypotilo a myseľ pookriala. Neskôr, oveľa neskôr, som už v čistom víne hľadal rôzne nuansy chutí a vôní! Bavil ma a dodnes baví ten široký diapazón rôznych vnemov, zážitkov a nebojím sa povedať i pôžitkov. Áno, v súčasnosti som pôžitkár dobrého a kvalitného vína. Podčiarkujem kvalitného, lebo toho priemerného aj zlého som už popil dosť. Preto sa držím Satinského hesla: „Za ušľachtilé pitie vína!“

A nie som sám. Ľubošovi Janečkovi Jačmeňovi zdobilo toto motto jeho bytovkové WC. Nebolo to len také hocijaké WC, ale vínne. V činžiakovom byte nebolo kde vešať všetky diplomy za jeho vína a rôzne artefakty o ňom, a tak ich vyvešal na toalete. Mal tam kresbičky a dedikácie od známych ľudí, vínne mapy, manuály someliéra... Divné? Ani nie. Jačmeň je prototyp bytovkového vinára. V bytovkovej pivnici si dorába vínko, aby mal čo piť po celý rok. Áno, to vlastné nechemizované prírodné vínko. To, čo všetci ľúbime a pijeme v zmysle vyššie spomínaného Julovho hesla. Je nás pár priateľov, čo nemáme radi „modernu“, ale ideme skôr „klasickou cestou“.

Svoje prvé víno som dorobil vtedy, keď som sa oženil (a to je už dobrých pár rokov). „Keď som si zobral cudziu ženu, aspoň víno chcem mať svoje!“ To je moja obľúbená veta. Manželka Edita sa síce durdila, ale asi si už zvykla... Veď vie, že to je len zo srandy.

A humoru okolo vína bolo vždy dosť. Môžem tu spomenúť jednu starú príhodu s mojím apovkom ešte z Nededu. Ako deviatak som bol na prázdninách v Nedede a dedo mal konečne príležitosť si chlupnúť svoje vínko z pivničky. Ja som bol pitný parťák, samému mu nechutilo. Vtedy vypustil všetok hyd (hydinu) z dvora do záhradky. Zahlásil mamovki (babke): „Stará, ušli ti tie kurvy sliepke, choj ich zháňať...“ Vtedy mal istotu, že ho neuvidí ísť do pivnice. Zobral červenú gumenú hadičku a natiahol svoju bledočervenú portogézu najprv mne do decového pohárika s uškom (ktorý som nedávno objavil) a potom sebe do horčičáka. Ja som ani nestihol obliznúť a on už mal v sebe dvojdecovú dávku. Mľaskajúc si natočil ďalší pohár a rýchlo sme dopili. Hore na gangu letnej kuchyne sme potom čakali na mamovku, ako ide nadávajúc zo záhrady. Iba jej nešlo do hlavy, ako tam tie sliepky vybehli... Dedo sa popod fúzy usmieval a bolo nám po tej portogéze veľmi príjemne.

A ešte jedna príhoda s apovkom v Pezinku. To už býval s mamovkou na Slnečnej ulici (vtedy Víťazného februára) a pozval ma na akurátny burčiak. Nevedel sa ho dočkať... Opäť som poslúžil ako pitný parťák. Zasa bola zámienka a mamovki hovorí: „Stará, daj kľúč od pivnici, lebo prišou Paľo a ideme okoštovať ten burčák.“ Babka nerada, ale dala mu kľúč. Boli azda dve hodiny poobede. My sme dolu koštúvali, koštúvali... Furt to bolo sladké. Dedo tvrdil, že čím dlhšie v pivnici budeme, tým bude burčiak lepší a lepší a že dôjde... Až nás babka z pivnice vyhodila so šťavnatými nadávkami a ani neviem, či bol na vrchole ten burčiak, alebo iba my s dedom.

A vôbec, s vrcholom burčiaku mám rôzne príhody. Napríklad: Náhodná noc, povedzme, že je okolo pol dvanástej a ja telefonujem kamarátom pod zámienkou, že akurát teraz je potrebné pomôcť mi preniesť skriňu či chladničku (tajné heslo, ktoré naše ženské veľmi rýchlo odhalili). Ani mne, podobne ako dedovi, nechutilo piť ten akurátny burčiak samému. Telefonovanie na prenos skríň alebo chladničiek pochopiteľne fungovalo častejšie aj medzi nami navzájom.

Pri víne musí byť veselo. Mám rád, keď je to tak. Mám rád vinárov, ktorí sú veselí, majú radi humor. Toť nedávno mi vincúr zo Suchej nad Parnou hovoril, prečo má ten jeho klaret z červeného portugálu bielu farbu. Že skrátka robí nabielo červené víno. Vraj je to preto, lebo jeho šéf má v rodine tri blondínky, ktoré často používajú peroxid vodíka na vlasy. No a keď vodu z vlasov zmyjú, on ju použije ešte na vybielenie vínka. Stočí ho a má biely klaret. Tak toto húdol do hláv koštujúcim klientom. Nálada bola okamžitá... Mám rád takýto humor o to viac, keď mu niekto naletí. Aj ja som komusi rozprával, aby si išiel rýchlo kúpiť borovičku, že zlacnela, lebo bude mať po záruke... Tuším mi aj naletel, že alkohol môže mať záručnú dobu.

Môžem spomenúť i svoje návštevy u zubára Paľa. Do ordinácie som chodieval ku koncu pracovnej doby vždy štrngajúc fľaškami v igelitke. Pravdaže sme jednu hneď stiahli. Padla moja bázeň a až potom mi mohol Paľo majstrovať s chrupom. Najviac roboty mal istotne s odstraňovaním weinsteinu. Všetci ho totiž majú v sudoch, len ja v ústach. (To parafrázujem výrok nášho kamaráta Strýca Laja Slimáka).

Program PKC – február 2022

20.2.2022 8.00 hod.
VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV
Burza mincí a známok. Organizátor: Pezinské kultúrne centrum a Jozef Morávek.

26.2.2022 10.00 hod.
MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKA V ŠTANDARDNÝCH TANCOCH
Hl. garant: KST PETAN Pezinok.
(spoločenská sála)

27.2.2022 9.00 hod.
KONGRES SLOVENSKÝCH ROZHODCOV A ZAHRANIČNÝCH LEKTOROV
Hl. garant: KST PETAN Pezinok.
(spoločenská sála)

28.2.2022 17.00 hod.
KLUB PALIČKOVANEJ ČIPKY GRINAVA
Vernisáž výstavy ručných prác pri príležitosti 10. výročia založenia klubu.
(minigaléria)

VÝSTAVY:

FOTOKLUB STROPKOV
Vernisáž výstavy fotografií fotoklubu zo Stropkova.
(minigaléria)
Trvanie: 8.11. – 21.2.2022

KLUB PALIČKOVANEJ ČIPKY GRINAVA
Výstava ručných prác pri príležitosti 10. výročia založenia klubu.
(minigaléria)
Trvanie: 28.2. – 31.3.2022

Kino Pezinok – február 2022

UTOROK 1. 2.
19.30 **Pomstiteľ**
Pezinský filmový klub
ČR 2021, komédia, 93´,OR, 15+, 5€, 3€

STREDA 2. 2.
19.30 **Spider-Man Bez domova**
USA 2021, akčný, sci-fi, 148´, ST, 12+, 5€

ŠTVRTOK 3. 2.
19.30 **Klan Gucci**
USA,VB 2021, triler, 164´, ST, 15+, 5€

PIATOK 4. 2.
19.30 **Vreskot**
USA 2022, horor, 114´, ČT, 15+, 5€

SOBOTA 5. 2.
17.00 **Krúdovci Nový vek**
USA 2021, anim., 95´, SD, MP, 5€
19.30 **Ulička nočných môr**
USA 2021, triler, 148´, ST, 15+, 5€

NEDEĽA 6. 2
17.00 **100% Vlk**
AUS 2020, anim., 96´, SD, MP, 5€
19.30 **Macher na 30 dní**
FRA 2020, komédia, 87´, ČD, 15+, 5€

UTOROK 8. 2.
19.30 **Benedetta**
Pezinský filmový klub
FRA,HOL 2021, dráma, 131´, ČT, 15+, 5€, 3€

STREDA 9. 2.
19:30 **Matrix Resurrections**
USA 2021, akčný, sci-fi, 155´, ST, 15+, 5€

ŠTVRTOK 10. 2.
19.30 **Spider-Man: Bez domova 3D**
USA 2021, akčný, sci-fi, 148´, SD, 12+, 6€

PIATOK 11. 2.
19.30 **Kingsman: Prvá misia**
USA.VB 2020, akčný, komédia, 131´, ST, 12+, 5€

SOBOTA 12. 2.
17.00 **Tajomstvo starej bambitky 2**
ČR 2021, rozprávka, 100´, OR, MP, 5€
19.30 **Moonfall**
USA,VB 2022, akčný, sci-fi, 120´, ČT, 12+, 5€

NEDEĽA 13. 2.
17.00 **Spievaj 2**
USA 2021, anim., 110´, SD, MP, 5€
19.30 **West Side Story**
USA 2021, muzikál, 156´, ST, 12+, 5€

UTOROK 15. 2.
19.30 **Ľudia krvi**
Pezinský filmový klub
ČR, SR 2021, dráma, 85´, OR, 15+, 5€, 3€

STREDA 16. 2.
19.30 **Vezmi si ma**
USA 2022, komédia, 112´, ST, 12+, 5€

ŠTVRTOK 17. 2.
19.30 **V lete ti poviem, ako sa mám**
SR 2021, komédia, 111´, OR, 12+, 5€

PIATOK 18. 2.
19.30 **Smrť na Níle**
USA 2020, dráma, 127´, ST, 12+, 5€

SOBOTA 19. 2.
17.00 **Veľký červený pes Clifford**
USA 2021, komédia, 96´, SD, MP, 5€
19.30 **Blacklight**
USA 2022, triler, 110´, ČT, 15+, 5€

NEDEĽA 20. 2.
17.00 **Viki a jej Mystery**
FRA 2020, rodinný, 83´, SD, MP, 5€
19.30 **Kingsman: Prvá misia**
USA.VB 2020, akčný, komédia, 131´, ST, 12+, 5€

UTOROK 22. 2.
19.30 **Slalom**
Pezinský filmový klub
FRA 2020, dráma, 90´, ČT, 15+, 5€, 3€

STREDA 23. 2.
19.30 **Smrť na Níle**
USA 2020, dráma, 127´, ST, 12+, 5€

ŠTVRTOK 24. 2.
19.30 **V lete ti poviem, ako sa mám**
SR 2021, komédia, 111´, OR, 12+, 5€

PIATOK 25. 2.
19.30 **Krotitelia duchov: Dedičstvo**
USA 2021, komédia, 125´, ČD, 12+, 5€

SOBOTA 26. 2.
17.00 **Myši patria do neba**
ČR,SR 2021, anim., 87´, SD, MP, 5€
19.30 **Uncharted**
USA 2021, akčný, 110´, SD, 12+, 5€

NEDEĽA 27. 2.
17.00 **Spievaj 2**
USA 2021, anim., 110´, SD, MP, 5€
19.30 **Krotitelia duchov: Dedičstvo**
USA 2021, komédia, 125´, ST, 12+, 5€

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ! Viac na www.kinopkcpezinok.sk. **Digitalizáciu pezinského kina a uvádzanie filmov finančne podporuje Audiovizuálny fond.**
Pezinské kino je otvorené v režime OP (očkovaní, po prekonaní). Maximálna kapacita je 100 divákov. V priestoroch kina dodržiavajte aktuálne protipandemické opatrenia a pokyny personálu. Ďakujeme!
SD – slovenský dabing, **ČD** – český dabing, **ST** – slovenské titulky, **ČT** – české titulky, **OV** – originálna verzia, **12+** – odporúčaná prístupnosť

PODARÍ SA ZACHRÁNIŤ KÚRIU V GRINAVE PRED ZBÚRANÍM?

GABRIELA RUSNÁKOVÁ, EDUARD ZVARÍK, foto: Eduard Zvarík

Dokončenie článku zo strany 1. Zo znaleckého posudku z decembra 2016 však vyplývalo, že zo statického hľadiska objekt nemá poruchy, ktoré by ohrozovali jeho mechanickú odolnosť a stabilitu. Keďže stavebný úrad konanie o odstránení stavby pre formálne nedostatky zastavil, vlastník sa prostredníctvom advokátskej kancelárie Radomíra Bžána odvolal. Odvolací orgán však potvrdil rozhodnutie stavebného úradu. Vlastníci opätovne v roku 2020 podali návrh na odstránenie stavby, ktorou sa stavebný úrad v Pezinku zaoberá. Kúrii tak znovu hrozí zbúranie.

Kto kúriu vlastní? Ako sa k nej stavia jej majiteľ?

Pán Lacko v júli 2010 kúriu odpredal jej súčasnému majiteľovi Štefanovi Schmidtovi, bývalému riaditeľovi atómových elektrární Bohunice, s manželkou, ktorý vlastní aj realitnú kanceláriu v Bratislave. Majiteľ sa ku kúrii stavia pasívne, jedinú aktivitu registrujeme v snahe získať búracie povolenie. Objekt nie je ani riadne zabezpečený proti vniknutiu cudzích osôb, napriek tomu, že jej majiteľ si dal vypracovať počas konania o vyhlásení kúrie za NKP nový posudok, podľa ktorého ide o nerekonštruovateľnú a životu nebezpečnú zrúcaninu, ktorú odporúča asanovať.

Ako by sa dala zachrániť pred zbúraním?

Chátrajúca kúria nebola odpredaná do súkromných rúk ako nepotrebná, s cieľom jej zbúrania. V podstate bola vlastníkovi mestom darovaná so záväzkom jej obnovy, keďže podľa znaleckého posudku pri tomto objekte bola vyčíslená len hodnota pozemku pod ňou. Je preto veľkým sklamaním, že sa zámer mesta smerujúci k jej obnove a lepšiemu spravovaniu nepodarilo naplniť.

Zachrániť kúriu pred zbúraním môže Ministerstvo kultúry SR, ktoré má kompetencie preskúmať konanie, v ktorom kúria nebola vyhlásená za NKP. K tomuto smerovala aj petícia nášho občianskeho združenia Občianska iniciatíva Grinava, ktorú podporilo 1418 ľudí a ktorú prešetrovala pamiatková inšpekcia so záverom, že je dôvodná. Objekt, ktorý je vyhlásený za NKP, spadá v zmysle zákona pod pamiatkovú ochranu bez ohľadu na to, kto je jej vlastníkom.

Chceli by sme zdôrazniť, že kúria vždy mala pamiatkové hodnoty bez ohľadu na to, či je alebo nie je niekde zapísaná a kedy tam bola zapísaná. Zápis do zoznamu národných kultúrnych pamiatok je len určitou deklaráciou a mal by byť v prípade kúrie Grünfeld zavŕšením záverov pamiatkového výskumu.

Prečo kúria nie je v zozname národných kultúrnych pamiatok na Slovensku?

V roku 2017 podalo mesto Pezinok v súvislosti s plánovaným vyhlasovaním mestskej pamiatkovej zóny hromadný podnet na vyhlásenie vybraných nehnuteľností za národné kultúrne pamiatky vrátane kúrie. Komisia pre posudzovanie pamiatkového fondu, ktorá je stálym poradným orgánom generálnej riaditeľky Pamiatkového úradu SR, odporučila kúriu za NKP vyhlásiť. Po vykonaní terénnej obhliadky, zdokumentovaní aktuálneho stavu interiérov, stavebno-technického stavu a skutočného stavu bol podnet komisii predložený na opätovné posúdenie. V zápisnici sa uvádza, že „objekt napriek svojmu súčasnému stavu a poškodeniam nestratil svoje umelecko-historické, architektonické, urbanistické a umelecko-remeselné hodnoty a komisia odporúča jeho vyhlásenie za NKP“. Pamiatkový úrad vypracoval podrobný podklad, ktorý taktiež navrhoval vyhlásenie kúrie za NKP. Po tom, ako sa s podkladom oboznámili účastníci, však vlastník v roku 2018 prišiel s novým znaleckým posudkom, ktorý bol diametrálne odlišný od pôvodného. Pamiatkový úrad nečakane vydal rozhodnutie, že vyhlásenie kúrie za NKP zamieta, keďže pamiatkový úrad prihliadol na tento znalecký posudok a perspektívu jeho zachovania. Pamiatkový úrad tak nezákonne začal suplovať stavebný úrad. Podľa pamiatkového zákona sa má v správnom konaní posudzovať len pamiatková hodnota objektu, nie jej technický stav. V opačnom prípade by sa NKP nemohli stať ani hrady, prípadne objekty archeologických nálezísk.

Mesto Pezinok sa odvolalo a poukazovalo na účelovosť druhého znaleckého posudku. Generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR pán Ragač však rozhodnutie Pamiatkového úradu o zamietnutí vyhlásenia majera za NKP potvrdil. Uviedol, že zlý technický stav aj perspektíva zachovania objektu je z pohľadu pamiatkového zákona irelevantná. Na námietku mesta Pezinok, že aj podklad preukázal pamiatkovú hodnotu a autenticitu architektonických prvkov, povedal, že samy osebe nie sú výnimočné a pri takom veľkom objekte ich ani nie je dosť. Ide o diametrálny odklon od doterajších dokumentov, ktorý nie je dostatočne odôvodnený, čo skonštatovala aj verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová, ktorá sa zaoberala podnetom nášho združenia.

Ministerka kultúry Natália Milanová v decembri 2021 oznámila začatie konania o preskúmaní rozhodnutia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, sekcie kultúrneho dedičstva vo veci kúrie Grünfeld a my dúfame, že konanie prebehne riadne, nestranne a odborne.

Mesto Pezinok je pripravené rokovať aj o kúpe kúrie

Primátor Igor Hianik hovorí o zlyhaní systému v súvislosti s nevyhlásením kúrie za národnú kultúrnu pamiatku. „*V niektorých veciach vie štát a pamiatkový úrad urobiť rýchle rozhodnutia, no v tomto prípade je to presný opak. Stavba každým dňom degraduje, a to vďaka prístupu vlastníka a zodpovedných orgánov. Všetky dodatočné náklady na jej záchranu tak každým dňom stúpajú, a teda aj reálnosť zachrániť pamiatku sa stáva z ekonomického hľadiska viac nereálna*,“ podotkol Hianik.

Ako ďalej uviedol, mesto je pripravené rokovať aj o kúpe kúrie. Areál a samotná stavba sú predurčené na vytvorenie nového spoločenského centra Grinavy. Vedeli by sa tam odprezentovať historické, umelecké a spoločenské hodnoty, ktoré by poskytli obyvateľom celodenné vyžitie. „*Bol by skvelým mestským parkom pre relax a oddych a samotná stavba by našla využitie podľa súčasných požiadaviek obyvateľov*,“ dodal primátor s tým, že je potrebná aj kombinácia s komerčnými aktivitami, ktoré by pomohli financovať prevádzku areálu a objektu.

Predošlé vedenie mesta kúriu odpredalo. Primátor hodnotí, že išlo o nerozvážny a strategicky zlý krok. Mestá majú podľa jeho slov majetok zhodnocovať, a nie rozpredávať. „*Nehnuteľnosť vo veľkej miere zdegradovala a akékoľvek investície do jej záchrany budú enormné. Cena nehnuteľností za to obdobie tiež vzrástla a odkúpiť stavbu s pozemkami späť nebude asi možné 1:1, ako sa predala za minulého vedenia. Toto rozhodnutie tak bude stáť Pezinčanov nielen enormnú námahu zachrániť hodnotnú pamiatku, keďže to závisí aj od vlastníka, ale aj obrovské financie*,“ uzavrel Hianik.

História kúrie sa začala písať už v 16. storočí

Eduard Zvarik z Mestského múzea v Pezinku ozrejmuje samotnú históriu kúrie. Objekt mlyna a pivovaru, ktorý bol súčasťou rozsiahleho hospodárskeho komplexu známeho pod názvom Majer Grünfeld, predstavuje pôvodne kuriálne ranorenesančné sídlo. V prameňoch sa spomína už v roku 1522 ako kamenná kúria s mlynom a vinohradmi.

Kúriu daroval za preukázané služby Jánovi Smylovi gróf Peter. Po vymretí rodu Smyl vystriedala viacerých majiteľov a napokon ju získali aj Pálffyovci. V roku 1718 sa po prvýkrát stretávame s označením „Grinfeld“. Išlo o dvojposchodovú kúriu na planine medzi Limbachom a Grinavou.

Na základe archívnych údajov a vychádzajúc najmä z komplexného pamiatkového výskumu z roku 2006 je možné prvú stavebnú etapu objektu zaradiť do obdobia polovice 16. storočia. V tomto období, možno i o niečo skôr, vznikol objekt v rozsahu dnešnej stavby na pôdoryse v tvare písmena „L“. Súčasťou areálu bol dvojkolesový mlyn, stojaci v zadnej časti záhrady spomínanej kúrie. Toto obdobie 17. storočia predstavuje druhú stavebnú etapu vývoja objektu. Ten prešiel úpravami, ktoré sa týkali najmä zaklenutia priestorov v juhozápadnom krídle, úpravy okenných a dverných špaliet a k západnému nárožiu bol pristavaný oporný pilier.

Z polovice 18. storočia sa zachoval opis komplexu budov na Grinfelde, ktorý udáva zlý stav viacerých súčastí stavby i ostatných budov patriacich k areálu. Budova grinfeldského pivovaru spolu s mlynom mala priestor, ktorý sa používal ako chladiareň na pivo, a dve klenbové pivnice, ku ktorým je pripojený zaklenutý priestor, kde sa zvlhčoval jačmeň.

V priebehu 18. storočia bol objekt architektonicky upravený tak, aby vyhovoval novej funkcii. V juhovýchodnom krídle v schodiskovom priestore vzniklo veľké kúrenisko s mohutným sopúchom. Obytná funkcia sa pravdepodobne preniesla do juhozápadného krídla, kde vstavaním nových priečok vznikli ďalšie miestnosti.

Na majeri sa vystriedalo viacero nájomcov. Posledné údaje sú z roku 1827, kedy za pivovar spolu s mlynom platil podľa zmluvy Ján Graner a z roku 1846, kedy v nej býval právny zástupca pálffyovských panstiev.

Úpravy v priebehu 19. a začiatkom 20. storočia súviseli s vytvorením nových miestností, predelením väčších priestorov v oboch krídlach, čím vznikli samostatné bytové jednotky. Neskôr v 2. polovici 20. storočia už objekt stratil svoju pôvodnú funkciu mlyna s pivovarom, slúžil predovšetkým na obytné účely.

Objekt Majera Grünfeld si zachovával pôvodnú dispozíciu a radenie priestorov, ktoré podliehali rôznym pridruženým funkciám – mlyn, pivovar, skladové priestory, chladiareň, obytné priestory, JRD.

Úprava z konca 19. storočia, kedy bol vo vlastníctve rodu Pálffy, ho navyše obohatili o zaujímavý architektonický detail v podobe romantickej tehlovej veže s cimburím. Rovnaký architektonický detail sa vyskytol na viacerých pálffyovských objektoch vrátane pôvodného vodného hradu v centre Pezinka.

– INZERCIA –

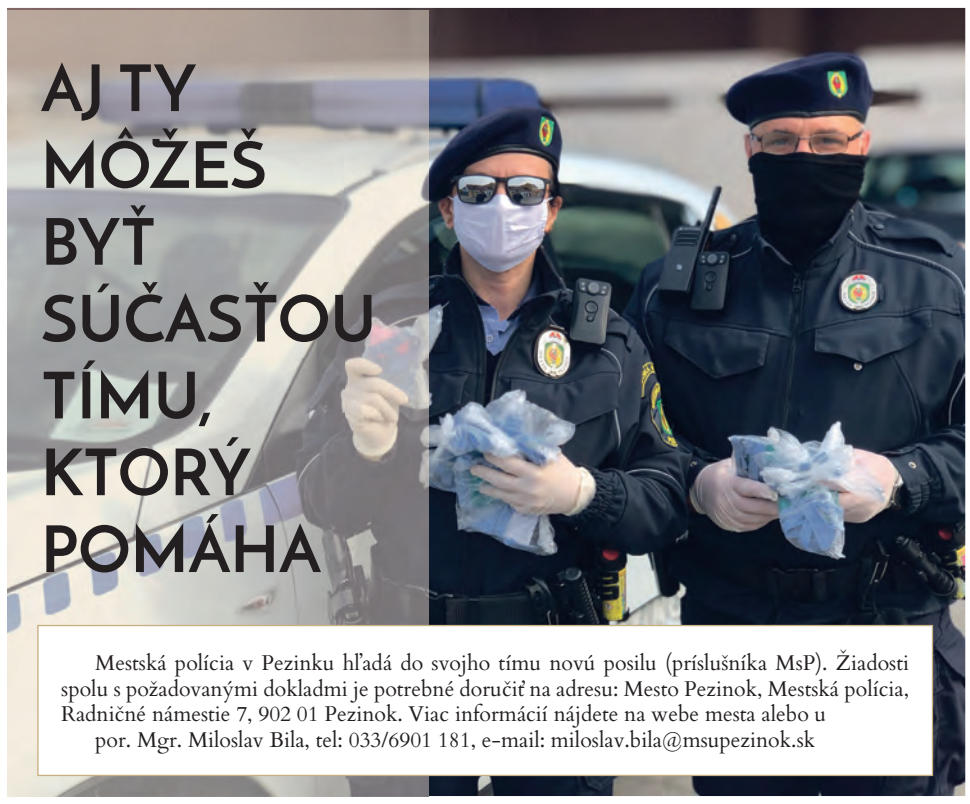

Mestská polícia v Pezinku hľadá do svojho tímu novú posilu (príslušníka MsP). Žiadosti spolu s požadovanými dokladmi je potrebné doručiť na adresu: Mesto Pezinok, Mestská polícia, Radničné námestie 7, 902 01 Pezinok. Viac informácií nájdete na webe mesta alebo u por. Mgr. Miloslav Bila, tel: 033/6901 181, e-mail: miloslav.bila@msupezinok.sk

PEZINOK Gym

Riaditeľstvo Gymnázia v Pezinku oznamuje, že v školskom roku 2022/2023 otvára:

- jednu triedu osemročného štúdia (30 žiakov)
- jednu triedu bilingválneho päťročného štúdia (28 žiakov)
- jednu triedu štvorročného štúdia (28 žiakov)

Termín podania prihlášky pre všetky odbory: 20. marec 2022

Mesto Modra vyhlasuje výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa / riaditeľky Základnej umeleckej školy Štúrova 54, 900 01 Modra

Dátum podania žiadosti je do 07. 03. 2022 do 14:00 hod.
Viac informácií sa dozviete na stránke:
www.modra.sk alebo kontaktujte MsÚ Modra,
referát školstva, mládeže a športu
na telefónnom čísle 033/6908314

Prezujte svoje auto v autorizovanom servise ŠKODA, kde si môžete vybrať z veľkej ponuky prémiových značiek pneumatík za férové ceny. Vďaka programu ŠKODA Pneugarancia vám zabezpečíme cenové zvýhodnenie pri nákupe nových pneumatík v priebehu nasledujúcich 3 rokov.

ŠKODA Service
Váš autorizovaný servisný partner ŠKODA:
KARIREAL SLOVAKIA, a.s., Nová 17, 902 03 Pezinok
Tel.: 0800 112 117. www.karireal.sk

KARIREAL SLOVAKIA

Šimák Zámok PEZINOK

Kultúrne podujatia na zámku 2022

EXTERIÉR

Mediálny partner

PREDAJ LÍSTKOV
ticketportal.sk alebo **predpredaj.sk**

SLEDUJ NÁS a DOZVIEŠ SA VIAC
Šimák Zámok Pezinok
@simakzamokpezinok

FRAGILE QUEEN	**29.05.2022**
BEATLES - The Backwards	05.06.2022
Dalibor Janda (CZ)	**06.06.2022**
Na koho to slovo padne - Divadlo	26.06.2022
MATT BIANCO (UK) - POP JAZZ	**04.07.2022**
Lucie Bíla (CZ)	10.07.2022
Pokáč - český pesničkár a textár hrajúci na gitaru	11.07.2022
KOOL & THE GANG (USA) - NTC aréna / Bratislava	**27.07.2022**
DELEGATION (UK) - predkapela	
David KOLLER (CZ)	**31.07.2022**
Sima Magušinová	01.08.2022
Tublatanka	**07.08.2022**
Al McKay´s **EARTH, WIND & FIRE** Experience (USA)	08.08.2022
Draci na zámku - detský program	**13.-14.08.2022**
Shakatak (UK) - JAZZ - FUNK band	28.08.2022
ABBA SYMPHONIC SHOW s 34 členným orchestrom	29.08.2022

SPOMIENKA NA VÝZNAMNÝCH PEZINČANOV

Na sklonku minulého roka nás opustili dvaja významní Pezinčania – spisovateľ Július Balco a autor, dobrovoľný hasič a sprievodca telom i dušou Peter Ronec. Pripomeňme si ich spolu s tými, ktorí ich poznali, a venujme im tichú spomienku.

VERONIKA ŠIKULOVÁ,
PETRA POSPECHOVÁ A RED.

Július Balco

„Dobrý román by mal byť ako človek, ktorý od začiatku vzbudí našu dôveru, cítime sa s ním dobre a ani na um nám nepríde, že by nás mohol sklamať. Pritom kdesi v podtexte by mohol mať aj veľmi príjemnú lož, čosi ako lichôtku, ktorá poteší a povzbudí," povedal spisovateľ Július Balco o svojej tvorbe.

Július Balco bol spisovateľ, prozaik, scenárista, redaktor, málokto však vie, že pôvodným povolaním bol právnik. Narodil sa 28. februára 1948 v Cíferi, o rok nato sa rodina Balcovcov presťahovala do Pezinka. S manželkou JUDr. Kamilou Balcovou, rod. Sklárovou, žil v Pezinku, ich dcéra Kamilka je tiež autorkou literatúry pre deti.

Literárne sa začal prejavovať počas vysokoškolského štúdia. Debutoval komorne ladenou novelou Voskovožlté jablko (1976). Po nej nasledovali diela Husle s labutím krkom (1979), Ležoviská (1986) a Cestujúci tam a späť (1988). Kniha Diablova trofej (2006) sa stala knihou roka 2006 v ankete týždenníka Knižné revue. Novela Žlté ruže (2009), využívajúc prvky fantazijnej prózy, rozvíja príbeh postavy jasnovidca, ktorá sa už objavila v poviedke z Diablovej trofeje.

V roku 2014 vydal vo vydavateľstve Matice slovenskej román Kliatba žltých ruží, za ktorý získal Cenu Literárneho fondu.

Popri tvorbe pre dospelých sa venoval aj tvorbe pre deti. Inšpirovaný zážitkami z pobytov a návštev starej hájovne v liptovských horách napísal knihy Strigôňove Vianoce (1991), Strigôňove prázdniny (1994), Strigôňov rok (1999) a Strigôňov školský rok (2007). Podľa prvých dvoch kníh napísal televízne scenáre animovaných rozprávok. Licenčné práva na ich vysielanie zakúpilo Česko, Nemecko, Maďarsko, Slovinsko, Švédsko, Nórsko, Fínsko, Filipíny a prostredníctvom maďarskej satelitnej televízie DUNA TV ich mohli sledovať aj deti v USA, Austrálii a na Novom Zélande. Za pôvabnú vianočnú rozprávku Vrabčí kráľ (2004) získal výročnú cenu Slovenských pohľadov a prémiu Literárneho fondu. Vyšla po poľsky, chorvátsky, ukrajinsky a po arabsky v Sýrii (2010).

V roku 2014 napísal poslednú knižku pre deti Vodnícky karneval.

Okrem vyššie spomenutých literárnych ocenení mu udelila nadácia Matice slovenskej v roku 2010 PRÉMIU VINCENTA ŠIKULU za literatúru.

V roku 2012 získal cenu Trojruža, ktorú mu udelil Literárny fond spolu so Slovenskou sekciou IBBY a Medzinárodným domom umenia pre deti BIBIANA. Jeho spisovateľské umenie ocenilo aj mesto Pezinok a udelilo mu cenu primátora mesta.

Bol členom Spolku slovenských spisovateľov a dlhoročným členom jeho predstavenstva.

Manželka Júliusa Balca JUDr. Kamila Balcová, ktorá s ním prežila 49 spoločných rokov, ho charakterizovala takto: „Bol priamym človekom, vedel predvídať veci, až sa tomu niekedy sám čudoval. Všetko robil poctivo. Nepatril k spisovateľom, ktorí svoju tvorbu egocentricky vysúvali do popredia literárneho diania bez ohľadu na jej skutočné hodnoty. Principiálne sa dištancoval od komerčnosti, čo mu poskytlo tvorivú slobodu, a zároveň dalo priestor na to, aby sa jeho originálny umelecký potenciál naplno rozvinul do podoby rozprávačského a štylistického majstrovstva."

Peter Ronec

Dňa 15. decembra sme sa dozvedeli smutnú správu o skone Petra Roneca, Pezinčana, ktorý bol neprehliadnuteľný svojou nezabudnuteľnou, preňho charakteristickou červenou čiapkou mestského sprievodcu. Napriek dôchodkovému veku bol stále činný. Podieľal sa na mnohých aktivitách v meste, predovšetkým kultúrno-spoločenských. Sprevádzal skupiny i jednotlivcov z radov domácich aj zahraničných návštevníkov, sprostredkovával informácie o dejinách nášho mesta, propagoval ho. Pripravoval rôzne výstavy, ktorých bol sám autorom, kurátorom, lektorom. Spolupracoval na viacerých projektoch s hasičmi i baníkmi, so školami pripravoval pre deti výtvarnú súťaž Požiarna ochrana očami detí. Bol vrchným inšpektorom Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR (DPO SR). Autorsky sa podieľal na vydávaní kníh, publikoval vo viacerých novinách a časopisoch. Bol členom Komisie cestovného ruchu a turistiky a predsedom Klubu sprievodcov mesta Pezinok. Intenzívne využíval ponuky Akadémie tretieho veku, absolvoval viacero jej učebných odborov.

Začiatkom roka 2019 bol ocenený OZ Fórum pre pomoc starším, ktoré si všíma aktívnych seniorov zapájajúcich sa do spoločenského života a pomáhajúcich iným. Peter Ronec bol jedným z držiteľov ocenenia SENIOR ROKA 2018 za mimoriadne aktivity v seniorskom veku a ochotu pomáhať druhým. Okrem toho získal aj viacero iných ocenení, medzi nimi aj Cenu primátora mesta Pezinok (2006). Medzi ľuďmi bol obľúbený, vedel pomôcť, poradiť, mal všeobecný prehľad, ktorý vedel zúročiť pri svojej činnosti.

Dňa 12.2.2022 si pripomíname smutné 2. výročie úmrtia môjho milovaného brata **Jaroslava Mihaloviča**, ktorý nás nečakane opustil. S úctou a láskou spomínajú sestra, manželka, deti Jaroslav a Michaela a vnúčik Jarinko.

Dňa 4.2.2022 uplynú 4 roky, čo nás navždy opustil **Ján Tonhajzer**. Synáčik môj drahý, tak rýchlo a náhle si mi odišiel, ani som sa s Tebou rozlúčiť nestihla. S láskou na Teba spomínajú mama, súrodenci, Miro a priateľka Iveta a ostatní, ktorí Ťa poznali.

Dotĺklo srdce, ktoré sme tak milovali, klesli ruky, čo pre nás pracovali, zhasli oči, stíchol hlas, vďaka Ti, mamička, za všetkých nás. Dňa 23.1.2022 uplynuli štyri roky, čo nás navždy opustila naša drahá mamička, babka a prababka **Mária Bolgáčová**. S láskou spomína celá rodina.

Dňa 21. 1. 2022 sme si pripomenuli 1. výročie úmrtia nášho milovaného otca **Miroslava Schnirtcza**. S láskou spomínajú dcéry Martinka a Mirka s rodinami. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

Dňa 15. 1. 2022 uplynulo 15 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná mama **Emília Veselá**. Dňa 13. 2. 2022 uplynie 1 rok, čo nás navždy opustil náš drahý otec **František Veselý**. S láskou spomínajú dcéry s rodinami.

So smútkom v srdci sme si pripomenuli už 5. nedožitý Silvester, kedy nás navždy opustil syn, brat, strýko **Ambróz Pažitný**, ktorý zaspal spánkom večným. S láskou a pokorou spomínajú mama, sestra s rodinou.

Nezomrel ten, kto ostáva v našich srdciach. **Ružena Galgóciová** † 13.01.1998, **Vojtech Dušan Miko** † 10.01.2012, **Peter Miko** † 11.01.2016. Kto ste ich poznali, venujte im tichú spomienku.

Dňa 5.1.2022 uplynulo 11 rokov, čo nás opustila naša drahá mama, a 17.1.2022 uplynulo 18 rokov, čo nás opustil náš drahý otec. Na obidvoch rodičov, starých rodičov a prarodičov **Františku Novákovú** a **Jána Nováka** s láskou spomínajú syn a dcéra s rodinami. Ďakujeme všetkým, ktorí im spolu s nami venujú tichú spomienku.

Chýbaš každý deň, už päť rokov (31.1.2017) snívaš svoj večný sen. Len kytičku kvetov na hrob Ti môžem dať, zapáliť sviečku a s láskou na Teba spomínať. Za tichú spomienku na **Hedviku Zárubovú** ďakuje dcéra Lýdia s rodinou.

Dňa 7.1.2022 sme si pripomenuli prvé výročie smrti našej mamy, babky, prababky a sestry **Violy Dvorskej**. Ak ste ju poznali, venujte jej, prosím, tichú spomienku.

Dňa 21. 1. 2022 sme si pripomenuli 1. smutné výročie, čo nás navždy opustila milovaná mamina, skvelá babka **Eva Bednaričová**. Veľmi nám chýbaš a vždy zostaneš v našich srdciach. S láskou a úctou spomínajú a za tichú spomienku ďakujú syn Dušan a dcéra Monika s rodinou.

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, známym, susedom aj bývalým kolegom, ktorí sa 5.11.2021 na cajlanskom cintoríne prišli rozlúčiť s naším drahým bratom, strýkom a priateľom **Rudolfom Strezenickým**. Zároveň ďakujeme za prejavenú sústrasť a kvetinové dary. Sestry Anna a Gabriela s rodinami

Odišla si tíško, niet Ťa medzi nami, v srdciach našich žiješ spomienkami. Dňa 15.01.2022 sme si pripomenuli smutné 13. výročie, čo nás navždy opustila naša milovaná mama, babka a švagriná **Alojzia Slováčková**, ktorá by sa zároveň dňa 12.01.2022 dožila jubilea 80 rokov. S láskou spomína syn Vladimír s rodinou a švagriná Jozefína s rodinou.

O krásnu hviezdičku bohatšie je nebo. Už len v našich srdciach môžeme byť s Tebou. Miesto 40 ruží, ktoré sme Ti chceli s radosťou a úsmevom k narodeninám dať, museli sme s veľkým žiaľom pokľaknúť a k pomníku na hrob ich dať. K Tvojim nedožitým 40. narodeninám, ktoré by uplynuli dňa 24. 12. 2021, posielajú vrúcny pozdrav k Tebe do nebíčka rodičia Peter a Anna, dcérka Izabelka a ostatná smútiaca rodina. Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

Dňa 4. 1. 2022 uplynulo 13 rokov, čo nás vo veku 63 rokov opustil náš drahý **František Virgovič** z Grinavy. S láskou naňho spomína manželka Anna, deti Renáta, František, Marián, nevesty a vnučky Paťka, Veronika, Dominika a ostatná rodina a priatelia. Venujte mu, prosím, tichú spomienku. Ďakujeme.

Dňa 1.1.2022 sme si pripomenuli 9. výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca a dedka **Jána Bedeča**. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku. Smútiaca rodina.

Dňa 3.12.2021 sme si pripomenuli nedožité 71. narodeniny našej drahej **Oľgy Vagačovej**. Kto ste ju mali radi, venujte jej tichú spomienku. Smútiaca rodina.

Dňa 18.12.2021 sme si pripomenuli 25 rokov, čo nás vo veku 23 rokov opustil náš syn, manžel, otec a brat **Marcel Vagač** z Pezinka. Spomína otec, deti Marcelko, Monika a ostatná rodina.

Uplynul rok, čo nás opustil manžel **Jaroslav Volek**. Byť anjelom na jeden jediný deň. Aby som Ťa mohla ešte raz objať a povedať Ti, ako nám tu dole chýbaš. Rodina Voleková.

Dňa 3. 2. 2022 uplynie 6 rokov, kedy nás navždy opustil **Ján Adámek**. S láskou spomínajú manželka a deti s rodinami. Ďakujeme všetkým, ktorí mu s nami venujú tichú spomienku.

RENÁTA HERMYSOVÁ VDYCHUJE KRÁSU DO HLINY

Pracovitá žena, ktorá sa nikdy nevzdáva. Pomalými krôčikmi sa vďaka vlastnej húževnatosti posunula od malej piecky v detskej izbe k sociálnemu podniku. Renáta Hermysová je šikovná Pezinčanka, ktorá svojou keramikou dobyla svet. Láskou k tomuto druhu umenia zahorela už na základnej škole, kde začala vnímať keramiku ako niečo zaujímavé a inšpiratívne. Neskôr viedla jej cesta na umelecké keramikárstvo na Strednej umeleckej škole v Pezinku. Po štúdiu sa zamestnala v keramikárskom výrobnom družstve v Modre.

DANIELA MALÍKOVÁ, foto: archív Renáty Hermysovej

Aktuálne si jej keramiku vybralo Ministerstva zahraničných vecí SR ako súčasť prezentácie kultúrneho dedičstva Slovenska. Tento úspech nie je jej jediným. V roku 1998 vytvorila 2 kamióny keramiky, ktoré prezentovali Slovensko na Olympijských hrách v Nagane. Rovnako bola súčasťou prezentácie slovenskej ľudovej majoliky počas olympijských hier v Pekingu. Pred piatimi rokmi získala Cenu primátora mesta Pezinok za rozvoj cestovného ruchu. V roku 2015 sa stala Podnikateľkou roka. K palete úspechov patrí aj vytvorenie sociálneho podniku Majolika-R., kde svoje umelecké majstrovstvo odovzdáva žiakom s rôznymi hendikepmi. Sama o sebe hovorí, že pomáhať ľuďom s hendikepom je jej poslaním.

„Nie je väčšia radosť, ako keď naučíte človeka, ktorý nemá žiadne vzdelanie v tomto obore, vytvoriť dokonalý výrobok. Dnes som hrdá na to, ako sme zaradili týchto ľudí do rôznych profesií u nás. Napríklad máme umeleckú maliarku Iris, keramikárku Lízu a retušéra Kubka. Už sú u nás niekoľko rokov a svojmu remeslu začínajú rozumieť. Samozrejme, všetci títo ľudia pracujú pod vedením profesionálneho umeleckého keramikára,“ vysvetľuje Hermysová.

Vďaka svojmu sociálnemu podniku – chránenej dielni – mení životy ľudí, ktorí by možno inak nenašli uplatnenie v spoločnosti. „Mnohí k nám prišli so svojimi rodičmi si hľadať prácu. Pre každého som sa snažila nájsť niečo, v čom by bol jedinečný a trošku týmto spôsobom dala zmysel jeho životu. Naša Líza vyrába prekrásne vianočné ozdoby. Kubko ako hrdý retušér zalieva výrobky do sadrových foriem a s veľkou precíznosťou, napriek jeho pomalosti, ich finalizuje. Naša Iris, úžasná osôbka, maľuje naše výrobky a každú jednu bodku nanesie trikrát štetcom a so svojou precíznosťou. Je to úžasné, ako sa dokázala z nuly vypracovať, a dnes je z nej plnohodnotný zamestnanec,“ hovorí keramikárka.

Dnes vyrába jej chránená dielňa viac ako 200 druhov výrobkov tradičnej i modernej keramiky. Jej obľúbeným je vintage štýl – farebné výrobky dekorované jemnými bodkami. *„Ako umelec vediem tím ľudí, s ktorými vdychujeme krásu tvaru do hliny. Moje umelecké cítenie je vidieť v našich výrobkoch, na ktorých sa podieľam. Navrhujem tvary, dekory, samozrejme, všetko vychádza z tradičnej slovenskej ľudovej majoliky,“* vysvetľuje Renáta Hermysová.

Svoju silu a bojovnosť ukázala aj počas pandémie, keď jej podniku hrozilo, že ho bude musieť zavrieť. Nevzdala sa a robila, čo bolo potrebné. Rozhodla sa bojovať aj s týmto neprajným obdobím. Okrem toho, že v dielni začali šiť rúška, sama po víkendoch predávala vafle na bratislavskom Kamzíku, aby zarobila na výplaty pre svojich zamestnancov. V Pezinku býva od svojich 20 rokov. Miluje prechádzky na Grinavské jazerá a Vyhliadku, odkiaľ má mesto ako na dlani. Okrem výroby keramiky sa tiež dlhé roky venuje cestovnému ruchu. Do Pezinka privádza množstvo turistov, ktorí chcú spoznať krásy a zaujímavosti nášho regiónu. Aj vďaka nej a jej výrobkom z hliny sa naše mesto stáva viditeľnejším a lákavejším pre našich i zahraničných turistov.

MALOKARPATSKÁ HOKEJBALOVÁ LIGA V PEZINKU

PETER VLASÁK, foto: Facebook – Malokarpatská hokejbalová liga Pezinok

V tomto ročníku na jeseň sa stihlo do prerušenia ligy odohrať desať kôl. Jednotlivé zápasy sa hrali cez víkend a priniesli viacero kvalitných súbojov. Liga, napriek tomu, že v nej pôsobí menej mužstiev, má svoju kvalitu a potvrdilo sa, že každý v nej naozaj dokáže poraziť každého. Zatiaľ sa suverénne najlepšie darí pezinským Pavúkom, ktorí okúsili trpkosť prehry len raz. Pred svojimi prenasledovateľmi Diablami z Rece majú päťbodový náskok. Na 3. mieste, o štyri body nižšie, sú papričky z HC Chilli. Zvyšné tímy sú bodovo vyrovnané a rozdiel medzi nimi je minimálny. V kanadskom bodovaní vedú hráči Pavúkov a Diablov. Najlepším strelcom je so 43 gólmi Tomáš Gašparik (Pavúci), ktorý je zároveň aj najproduktívnejším hráčom ligy s 54 bodmi. Najlepším nahrávačom je Marek Repasi, tiež z Pavúkov, ktorý prihral na 24 gólov a celkovo má 35 bodov. Najmenej inkasovaných gólov dostalo mužstvo Diabli Reca (40 gólov). Pokračovanie ligy je naplánované na budúci rok v závislosti od vývoja pandemickej situácie.

Najlepší strelci:

43 g – Tomáš Gašparik (Pavúci Pezinok)
16 g – Adrián Lipovský (Diabli Reca)
11 g – Marek Repasi, Dušan Galan (obaja Pavúci Pezinok)
10 g – Adam Virág (HC Chilli), Viliam Lakatoš (Diabli Reca)

Najlepší nahrávači:

24 a – Marek Repasi (Pavúci Pezinok)
19 a – Ronald Kochan (Pavúci Pezinok)
16 a – Jozef Metzner (Diabli Reca)
12 a – Ján Križan (Savages Petržalka)

Priebežná tabuľka po jesennej časti:

1.	PAVÚCI PEZINOK	10	9	0	0 1	86:46	+40	27b
2.	DIABLI RECA	10	7	0	1 2	57:40	+17	22b
3.	HC CHILLI	10	6	0	0 4	53:51	+2	18b
4.	SAVAGES PETRŽALKA	10	3	0	0 7	41:55	-14	9b
5.	JOKERIT PEZINOK	10	2	1	0 7	43:56	-13	8b
6.	VITAMÍNY PEZINOK	10	1	1	1 7	51:83	-32	6b

TALENTY Z PEZINKA V ŠPIČKOVÝCH KLUBOCH

Pezinok je už z histórie známym rodiskom talentovaných futbalistov. V minulosti to boli Štefan Slezák, Peter Poláček, Peter Michalec a ďalší, dnes do najlepších slovenských klubov PSČ Pezinok opäť vysiela talenty v hojnom počte s cieľom kvalitnejšieho napredovania mládežníckeho hráča v lepšom klube.

PŠC PEZINOK, foto: PŠC Pezinok

PETER BELKO (nar. 2002) strávil v pezinskom klube tri roky. Neskôr sa presunul do Gabčíkova, Spartaka Trnava do Senice), krátku anabázu skúsil v Petržalke a aktuálne pôsobí v druholigovom Trebišove. Peter bol odmalička talentovaným futbalistom, ktorý mal potenciál. Potvrdil to už v skorom veku, kedy sa **dostal do tréningového procesu fortunaligistu zo Senice**: *„Keď som mal 16 rokov, v Senici som dostal príležitosť trénovať s „A"-čkom, pričom zápasy som hrával za dorast. Aktuálne pôsobím v Trebišove, ktorý mi otvoril dvere, za čo som rád. Verím, že sa mi podarí presadiť v tvrdej konkurencii,"* povedal Belko.

MATEJ TERLANDA (nar. 2004) bol v mládežníckych kategóriách členom pezinského klubu dva roky. Následne hral za Spartak Trnava a aktuálne je v kádri seniorského A-tímu Zelenobielych: *„Môj odchod do Spartaka hodnotím ako dobrý krok. Mali sme ťažšie tréningy i zápasy, čo mi dalo oveľa viac. Keď vám príde takáto jedinečná ponuka, treba ísť do toho,"* vyjadril sa Terlanda.

ADAM ŠPAČINSKÝ (nar. 2007) bol súčasťou zelenobielej rodiny jeden a pol roka. Následne prišiel prestup do slávneho Spartaka Trnava, **pozvánka do slovenskej reprezentácie do 15 rokov a aj prvý gól v drese s dvojkrížom**. Adam, ktorý v národnom drese strelil už dva góly (proti Slovinsku a Walesu), prezradil, z čoho mal najlepší pocit: *„Nikdy som si nemyslel, že budem hrať v prvoligovom tíme. Najlepší pocit som mal, keď som sa dostal do reprezentácie."*

„Bol som jeden z tých šťastnejších. Hrali sme zápas proti Trnave a v ňom si ma všimli," dodal Adam s tým, že jeho snom je Liga majstrov.

RÓMEO FIALEK (nar. 2008) nosil zelenobiely dres počas jedného roka. Následne strávil čas v Interi Bratislava a **od leta 2021 zarezáva v jednej z najmodernejších slovenských akadémií v Dunajskej Strede**. Ako sám povedal: *„Najlepšie sa mi hralo v Interi, pretože sme mali dobrého trénera. V Dunajskej Strede sa mi veľmi páčia podmienky a ihriská, ale aj to, že sú tam ešte lepší hráči."* Vysnívaným klubom je anglický Manchester City. A či príde aj k návratu do Pezinka? 13-ročný útočník mal jasné stanovisko: *„Až keď budem končiť kariéru a budem starý."*

MARKO BIZNÁR (nar. 2011) je odchovancom pezinského futbalu. Už jeden a pol roka pôsobí v najslávnejšom slovenskom klube Slovane Bratislava. Marko si pochvaľuje najmä kvalitu zápasov a súperov, proti ktorým nastupuje: *„Hráme zápasy proti Trnave, Nitre, Trenčínu. Na turnaje chodíme aj do Česka a Rakúska."* Kam povedú ďalšie kroky šikovného útočníka ešte nie je známe, ale **jeho cieľom je dostať sa do Anglicka**: *„Chcel by som si zahrať za Liverpool a potom sa vrátiť späť do Slovana Bratislava,"* zakončil 10-ročný Marko.

Trojica pezinčanov (zľava: M. Biznár, E. Galánek, L. Bučurič) pôsobiacich v Slovane Bratislava a ich bývalý trenér Alexander Lukovics.

Ďalší futbalisti PŠ Pezinok: **MARTIN MOLNÁR** (nar. 2006), **SAMUEL KALMAN** (nar. 2006) a **MARTIN HRACHOVSKÝ** (nar. 2009) – aktuálne členovia Spartaka Trnava. Zelenobiely dres vymenili za belasý Slovan Bratislava ďalšia trojica hráčov a jedna hráčka: **LUKÁŠ BUČURIČ** (nar. 2011), **CHRISTIÁN MAYER** (nar. 2012) a **LAURA HADVIGOVÁ** (nar. 2008), ale aj **EMIL GALÁNEK** (nar. 2011), ktorý je už aktuálne hráčom Inter Bratislava. Posun v kariére – presun do FC Petržalka nastal aj u trojice **JAKUB KREMSKÝ** (nar. 2007), **DÁVID STRNISKO** (nar. 2008) a **ADAM MOZOLA** (nar. 2007). A na záver **ADAM GALAMBOŠ** (nar. 2013) a jeho fantastický prestup do slávneho českého klubu SK Slavia Praha.

Všetci hráči a hráčka boli v nedávnej minulosti súčasťou mládežníckych kategórií PŠC Pezinok. Robia dobré meno pezinskému futbalu, kde sa aj v dnešných dňoch rodia a rozvíjajú futbalové talenty. A ktovie, možno ich už čoskoro uvidíme v slávnych európskych kluboch – no predtým ich čaká ešte dlhá futbalová cesta.

PEZINČAN Mesačník Pezinčan vydáva mesto Pezinok • Redakcia: Kristína Mayerová (-km-), Mgr Daniela Malíková (dm-), jazyková úprava: Mgr. Veronika Škultéty • Sídlo vydavateľstva a adresa redakcie: Mestský úrad, Radničné námestia 7, 902 14 Pezinok, tel.: 033/690 11 22, pezincan@msupezinok.sk • IČO: 00 305 022 • Evidenčné číslo: MK SR EV 3149/09 • Redakcia si vyhradzuje právo príspevky krátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Uverejnené príspevky nehonorujeme • Názor redakcie sa nemusí zhodovať s názormi autorov príspevkov • Vydavateľ nezodpovedá sa pravdivosť a obsah informácií obsiahnutých v reklame a inzercií • Grafika a polygrafická príprava: CREATIVE SK, s.r.o. • Tlač: Petit Press, a. s., Bratislava • Uzávierka budúceho čísla: 15. 2. 2022 • Najbližšie číslo vyjde 25. 2. 2022 • Nepredajné • ISSN 1338-1857